Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER van Onderwijs, Justitie en Werk

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen, het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding" en het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

- Definitieve goedkeuring

Het verzameldecreet houdt wijzigingen in van volgende regelgeving:

- **de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers**
- **de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen**
- **het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004**
- **het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding"**
- **het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen**

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSVELD WERK
BELEIDSVELD WERK - ISE: LOOPBANEN - OD2: Inzetten op duurzame loopbanen en een werkbare combinatie arbeid-privé
BELEIDSVELD WERK - ISE: COMPETENTIES - OD8: Inzetten op een opleidingsoffensief voor de arbeidsmarkt

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Inspectie van Financiën verleende voor voorliggende ontwerp van wijzigingsdecreet een gunstig advies op 5 december (GDR/2025005165) 16 januari 2026 (GDR/2026000009).

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies werd verleend met het advies nr. 2025/516 van 8 december 2025 en 19 januari 2025.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 29 januari 2026.

De eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse regering op 6 februari 2026.

Het advies van de VLOR werd gegeven op 24 februari 2026.

Het advies van de raad van bestuur van VDAB op 4 maart 2026.

Het advies van de SERV werd gegeven op 9 maart 2026.

Het advies van de Raad van State (advies 79.133/16) werd gegeven op 28 april 2026.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met dit ontwerp van decreet worden een aantal wijzigingsbepalingen voorzien voor onderstaande reglementeringen:

- de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers
- de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen
- het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004
- het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding"
- het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

1. Wijzigingen van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (artikel 2)

Het decreet van 27 juni 2025 tot wijziging van artikel 12/3 en 12/4 van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en artikel 13/6 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 beperken het toepassingsgebied van de zorgvuldigheidsplicht in kader van ketenaansprakelijkheid tot de risicosectoren. Hierbij werd bepaald dat de Vlaamse Regering deze risicosectoren kan bepalen na het advies van de SERV.

Bij de opmaak van het Besluit van de Vlaamse Regering, waarbij deze risicosectoren werden vastgelegd, bleek dat de voormelde delegatie niet ruim genoeg is. Het was namelijk de bedoeling om ook grensbedragen vast te leggen, zodat de zorgvuldigheidsplicht niet van toepassing is op kleinere werken. Hiertoe is het noodzakelijk dat de delegatie wordt uitgebreid zodat de Vlaamse Regering naast de risicosectoren ook bijkomende voorwaarden kan bepalen. Daarnaast is het correcter om te spreken over risicosectoren- en activiteiten. Dit wordt nu rechtgezet in het voorliggende ontwerp van decreet.

2. Wijzigingen van de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen (artikel 3)

Met ingang van 1 juni 2025 werd de digitalisering van het dienstenchequestelsel ingevoerd. Dit impliceert onder meer dat de papieren dienstencheque verdwijnt. Naar aanleiding daarvan werd de registratie- en validatiewerkwijze van geleverde prestaties aangepast en het betreffende verbod voor de onderneming om de werknemer te vertegenwoordigen bij het ondertekenen van de papieren dienstencheque geschrapt in artikel 6bis van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques. Evenwel werden deze wijzigingen in het overeenstemmende decretale sanctieartikel nog niet doorgevoerd. Deze technische aanpassing gebeurt nu met voorliggende wijziging in artikel 10quinquies, 10°, van de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen, waarbij de nieuwe bepaling nu wel correspondeert met de gewijzigde werkwijze terzake als gevolg van de digitalisering.

3. Wijzigingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 (artikelen 4 tot en met 5)

Sinds geruime tijd voert de Vlaamse Sociale Inspectie in opdracht van de Vlaamse Auditautoriteit audits uit op concrete acties die gefinancierd worden met middelen van het Europees Sociaal Fonds (ESF). Met de voorliggende wijziging worden de Europese verordeningen die de opvolger hiervan, het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+), regelen, toegevoegd aan de regelingen waarvoor de Vlaamse Sociale Inspectie bevoegd is.

Vanaf 2026 zal de Vlaamse Sociale Inspectie, eveneens in opdracht van de Vlaamse Auditautoriteit, audits uitvoeren op concrete acties die gefinancierd worden met middelen van het Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie (AMIF). Hiervoor wordt de Europese verordening die het AMIF regelt, toegevoegd aan de regelingen waarvoor de Vlaamse Sociale Inspectie bevoegd is.

Daarnaast vindt er nog een technische rechtzetting van een inbreukbepaling~~en~~ inzake de reglementering dienstencheques plaats.

De opgenomen wijzigingen zijn louter technisch van aard en hebben geen budgettaire impact.

4. Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding" (artikelen 6 tot en met 8)

Zowel het Vlaams Regeerakkoord als de Beleidsnota Werk 2024-2029 stellen dat er opnieuw een beheersovereenkomst zal worden gesloten tussen de Vlaamse Regering en de VDAB. Dit ontwerpdecreet heeft tot doel om een decretale grondslag te voorzien voor het sluiten en het gebruik van een beheersovereenkomst en de term "beheersovereenkomst" opnieuw in te schrijven in een aantal specifieke bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijke vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding". Voortaan zal de VDAB, naast het jaarlijkse ondernemingsplan, een beheersovereenkomst sluiten waarin de strategische doelstellingen worden opgenomen.

De ontwerpbepalingen hebben geen budgettaire impact.

5. Wijzigingen van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen (artikelen 9 tot en met 13)

De wijzigingen opgenomen in dit ontwerp van decreet in het kader van de regelgeving met betrekking tot alternerende opleidingen, hebben als doel:

- het schrappen van het stelsel leren en werken in het decreet aangezien sinds 1 september 2025 de modernisering van het secundair onderwijs uitgerold is, en bijgevolg alle opleidingen binnen het stelsel leren en werken geschrapt zijn. Sindsdien kunnen er geen leerlingen meer ingeschreven worden in het stelsel leren en werken, namelijk 'deeltijds beroepssecundair onderwijs en leertijd';
- de toevoeging van een lid aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren, namelijk een vertegenwoordiger van de Regionale Technologische Centra, in navolging van de opname van een opdracht voor duaal leren in het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra;
- enkele tekstuele en technische correcties, die de regelgeving in lijn brengen met de toepassing ervan.

B. REPLIEKEN OP DE INGEWONNEN ADVIEZEN

1. Het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen dd. 9 maart 2026

- **Wijzigingen van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (artikel 2)**

De Adviescommissie Economische Migratie kan zich in het kader van de zorgvuldigheidsplicht bij ketenaansprakelijkheid vinden in zowel de toevoeging van risico-activiteiten als de uitbreiding van de delegatie aan de Vlaamse Regering voor het bepalen van risicosectoren en -activiteiten. Dit moet voor de Adviescommissie toelaten om risicosectoren en -activiteiten nauwkeuriger af te bakenen.

De Adviescommissie vroeg in een eerder advies om de zorgvuldigheidplicht af te stemmen op bestaande federale kaders. Het beperken van de administratieve verplichtingen betreffende de zorgvuldigheidsplicht voor kleinere opdrachten kan deel uitmaken van het overleg om risicosectoren vast te leggen tussen de Vlaamse Regering en de adviescommissie (en de betrokken sectoren). De Adviescommissie wil wel betrokken worden bij het vaststellen van bijkomende voorwaarden waaraan moet worden voldaan om als risicosector of -activiteit te worden beschouwd.

REPLIEK: Er wordt akte genomen van het verzoek van de Adviescommissie om betrokken te worden bij het bepalen van bijkomende voorwaarden om als risicosector- of activiteit te worden beschouwd. Het ontwerp van besluit tot wijziging van artikel 79/3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018, waarin zulke bijkomende voorwaarden worden bepaald, werd al voorgelegd aan de Adviescommissie. De Adviescommissie geeft in haar advies van 27 februari 2026 aan akte te nemen van de verdere afstemming met het bestaande federale kader inzake de Aangifte van Werken, en stelt dat de sociale partners zich kunnen vinden in het voorzien van een uitzondering van de zorgvuldigheidsplicht voor pakketbezorgers die activiteiten verrichten met een voertuig dat onderworpen is aan de tachograafplicht.

- **Wijzigingen van de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen (artikel 3)**

De sociale partners nemen akte van deze technische aanpassing.

- **Wijzigingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 (artikel 4 en 5)**

De sociale partners nemen akte van de verruiming van het toepassingsgebied van de Vlaamse Sociale Inspectie en van de technische rechtszettingen van de inbreukbepalingen inzake de dienstencheques.

- **Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "VDAB" (artikel 6 t.e.m. 8)**

De sociale partners zijn tevreden dat via dit ontwerp van decreet een juridische grondslag wordt gegeven aan de beheersovereenkomst voor VDAB. Al in hun visie op kader, beheer, structuur en werking van VDAB onderstreepten ze het belang om (terug) vanuit een beheersovereenkomst te werken met de Vlaamse regering. Voor hen is de beheersovereenkomst een duidelijk en stabiel kader met afspraken voor de volledige legislatuur. Het schept duidelijkheid over de strategische doelstellingen, prioriteiten en verwachtingen van de Vlaamse regering ten aanzien van de VDAB. Het is ook een ankerpunt waarop VDAB kan steunen en terugvallen indien aanpassingen nodig zijn in de loop van die legislatuur en er keuzes moeten worden gemaakt met impact op de dienstverlening/de inzet van capaciteit/het behalen van de doelstellingen.

- **Wijzigingen van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen (artikel 9 t.e.m. 13)**

De SERV herhaalt zijn bezorgdheid die ook werd aangehaald in het recente advies 'Opheffing CDO, rationalisatie secundair onderwijs en tempering groei volwas-senenonderwijs'3 nl. dat door het schrappen van het stelsel Leren & Werken het recht op deeltijdse leerplicht wordt uitgehold. De

SERV neemt verder akte van de toevoeging van een afvaardiging van de RTC aan het VPDL en van de tekstuele en technische correcties aan bestaande regelgeving.

REPLIEK: De voorgestelde wijzigingen zijn een gevolg van eerder bekrachtigde regelgeving in het kader van de modernisering van het secundair onderwijs, opgenomen in de Codex Secundair Onderwijs. De SERV verwijst naar haar advies n.a.v. het "voorontwerp van decreet opheffing centra deeltijds beroepssecundair onderwijs, tempering uitgaven volwassenenonderwijs, en programmatie en rationalisatie in basisonderwijs en secundair onderwijs". In dit advies bespreekt de SERV specifiek de uitholling van de deeltijdse leerplicht door het schrappen van het stelsel leren en werken. Dit zal in het kader van die regelgeving verder opgenomen worden.

2 Het advies van de Raad van State nummer 79.133/16 dd. 28 april 2026

- **Wijzigingen van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (artikel 2)**

De Raad van State merkt op dat de bijkomende voorwaarden niet noodzakelijk met het risicogehalte van de sector of activiteit verband moeten houden en dat het correcter zou zijn om te bepalen dat de Vlaamse Regering veeleer de toepasselijkheid van de zorgvuldigheidsplicht aan bijkomende voorwaarden kan onderwerpen.
REPLIEK: Het ontwerp werd in deze zin aangepast.

- **Wijzigingen van de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen (artikel 3)**

De Raad van State geeft allereerst aan dat in de inleidende zin van artikel 3 van het voorontwerp moet worden verduidelijkt dat de voorgenomen wijziging plaatsvindt in "artikel 10quinquies, *eerste lid,* 10°," van de wet van 20 juli 2001.

De Raad van State geeft ten slotte aan dat door het schrappen van de woorden "om de dienstencheques te ondertekenen" in die strafbepaling het niet duidelijk is of het de bedoeling is dat de bepaling een algemene draagwijdte krijgt. Gelet op de aangeleverde voorbeelden met betrekking tot de reikwijdte van de bestaande strafbaarstelling en het technisch karakter van de voorgestelde wijziging, stelt De Raad van State dat dit moet worden verduidelijkt in de tekst ervan. Dezelfde opmerking geldt, *mutatis mutandis*, voor artikel 5, 2°, van het voorontwerp,

REPLIEK: De ontwerptekst van artikel 3 werd overeenkomstig de bemerkingen van de Raad van State in die zin aangepast. Dit zowel ten aanzien van het wetgevingstechische luik als ten aanzien van de verduidelijking van de concrete draagwijdte. Dit werd ook op overeenkomstige wijze aangepast in artikel 5.

- **Wijzigingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 (artikel 4 en 5)**

Artikel 5, 1°, van het voorontwerp strekt ertoe om in artikel 13/3, § 2, 8°, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht de woorden "willens en wetens" op te heffen. Dit betreft een "technische rechtzetting" en het "wetens en willens" deelnemen aan die inbreuken blijft nog steeds (strenger) gestraft met toepassing van artikel 13/3, § 4, 7°, van hetzelfde decreet. De Raad van State stelt dat het onduidelijk is welke draagwijdte de aldus gewijzigde bepaling zal hebben. Het moet naar luid daarvan immers nog steeds gaan om een *deelneming* van de te sanctioneren persoon aan de vermelde inbreuken. In zoverre dat begrip dezelfde uitlegging krijgt als in het strafrecht, lijkt de wijziging onwerkzaam volgens de Raad van State.

Met toepassing van artikel 19 van het nieuw Strafwetboek, dat op 1 september 2026 in werking zal treden, geldt immers dat als deelnemers kunnen worden beschouwd (en als daders worden gestraft) diegenen die "wetens en willens" op betekenisvolle wijze bijdragen tot een misdrijf, op de wijze en binnen de perken als in die bepaling aangegeven. Deelneming veronderstelt dan met andere woorden op zichzelf dat de bijdrage "wetens en willens" plaatsgrijpt.

De Raad van State stelt zich voorts de vraag of de beoogde sanctie wel verenigbaar is met de vereisten van het gelijkheidsbeginsel en van het evenredigheidsbeginsel. Het gelijkheidsbeginsel vereist dat voor de gelijke behandeling van onvergelijkbare gevallen een redelijke verantwoording voorhanden moet zijn, terwijl het evenredigheidsbeginsel inhoudt dat straffen proportioneel moeten zijn ten opzichte van de ernst van de inbreuk. Bij de beoordeling van de evenredigheid is bovendien rekening te houden met het vereiste moreel bestanddeel van de inbreuk. De Raad van State bedenkt in dat verband dat het ten aanzien van verschillende van de door de werkgever, zijn lasthebbers of aangestelden gepleegde inbreuken moeilijk of onmogelijk is voor de gebruiker of de werknemer om er zich van te vergewissen of die personen de toepasselijke regels hebben nageleefd. Het komt in dat geval onevenredig voor om hen administratiefrechtelijk te bestraffen.

REPLIEK: Het betreffende voorstel wordt geschrapt in het voorliggende ontwerp. Aangezien alle strafsancties, ook deze in het kader van dienstencheques, herbekeken dienen te worden in het licht van de invoering van het nieuwe Strafwetboek, zullen bovenstaande bemerkingen van de Raad van State in dat kader mee in overweging genomen worden.

- **Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "VDAB"**

De Raad van State haalde in haar advies aan dat het onlogisch is om in het ontworpen artikel 12, §3, eerste lid, van het decreet van 7 mei 2004 te bepalen dat de beheersovereenkomst slechts opgesteld wordt door de raad van bestuur van de VDAB, in samenspraak met de gedelegeerd bestuurder en de algemene directeurs. Dat zal immers in overleg met de Vlaamse Regering moeten gebeuren.

REPLIEK: Het artikel werd overeenkomstig de opmerkingen van de Raad aangepast

- **Wijzigingen van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen (artikel 9 t.e.m. 13)**

De Raad van State merkte een fout op die wordt aangepast in het voorliggende ontwerp.
Het betreft het ontworpen artikel 19, eerste lid, 3°, van het decreet van 10 juni 2016 waar de volledige zinsnede "*een opleiding* van het deeltijds beroepssecundair onderwijs, de leertijd," opgeheven moet worden.

3. Het advies van de Raad van Bestuur van de VDAB

De VDAB geeft een gunstig advies uit over de ontwerpbepalingen van artikel 6 tot en met 8.

4. Het advies van de VLOR

De VLOR geeft aan af te zien van advisering over de ontwerpbepalingen van artikel 9 t/m 13 en wijst op eerdere adviezen aangaande de eerder toegekende opdracht voor de RTC in het kader van duaal leren.

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor een artikelsgewijze toelichting wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet.

2. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De bepalingen uit het verzameldecreet hebben geen budgettaire impact op de Vlaamse overheid.

B. ESR-TOETS

Het voorliggend voorontwerp van decreet heeft geen impact op ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van decreet wordt na de definitieve goedkeuring ingediend in het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen, het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding” en het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen;

2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk te gelasten om het voornoemde ontwerp van decreet en bijhorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal Demir